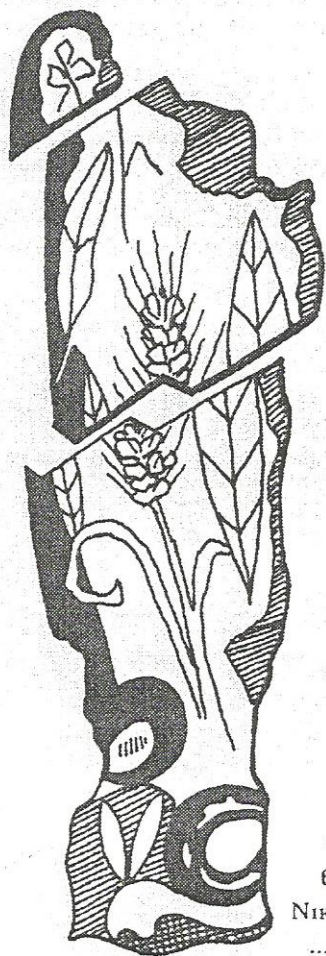

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Σωτήρης 'Ι. 'Αγαπητίδης: 'Ο πατριωτικός δυναμισμός τῶν ἀκριτῶν τοῦ Αἰγαίου 385
- 'Ελ. Μάϊνας: Μυστικό 'Αλφαβητάρι (ποίημα) 391
- Παναγιώτης Γ. Νικολόπουλος: 'Ο Χαρίλαος Τρικούπης καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ Βαλλλιανείου κτηρίου τῆς 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς 'Ελλάδος 392
- Διονύσης Κ. Μαγκλιβέρας: Τὰ παιδιὰ τῆς ἀπελπισίας (πεζογράφημα) 397
- 'Αγγελικὴ Π. Νικολοπούλου: 'Ελάτε νὰ διαβάσουμε 402
- 'Αντώνης Δελώνης: Χριστιανικὴ λογοτεχνία γιὰ παιδιὰ καὶ νέους (Μιά κάποια προσέγγιση) 405
- Μιχαὴλ Γ. Δανίκας: Τὸ "πολυπολιτισμικό" τέλος τῆς 'Ελλάδος 409
- Μιχαὴλ 'Αλεξάνδρου: 'Ο ἠγῆτωρ κατὰ τὰ Βυζαντινὰ Στρατηγικά 411
- Βασίλειος Φανάρας: Πρὸς βιολογικὴ "ἀθανασία"; 418
- Πάνος Λιαλιάτσης: Πολλὴ ὀργὴ γιὰ τὸ τίποτα 420
- Henri Tonnet: 'Η ἀπάντησις τοῦ συγγραφέα 422
- G. Deschamps: "'Ο κ. Τρικούπης" (διαχρονικὰ κείμενα) 423
- Μανώλης Παπαδημητρίου-Ρεκάρης: Μέγας 'Αλέξανδρος (ποίημα) 426
- Τοξότης: Προγραμματικὲς (χρονογράφημα) 427
- Κ. Παπαδημητρίου: 'Ο λυρικός λόγος (ποίημα) 428
- Θέσεις καὶ ἀντιθέσεις: 'Η οὐσία ('Ηρακλῆς Παπαβασιλείου) 'Η Κοινωνία μας (Π.Η.) Μία διευκρίνησις - Νικόλαος Β. Τωμαδάκης (Α.Π.Ν.) 'Η ἐμπρηστικὴ μανία ...κτυπᾶει στὸ μυαλό - Τὰ ναρκωτικά, οἱ ἀνήλικοι καὶ ἐπικριτές (Νίκος Θ. 'Αρβ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΦΑΝΑΡΑΣ

Πρός βιολογική «άθανασία»;

ΑΝΑΤΥΠΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ»

[ΕΤΟΣ 8ον, ΤΕΥΧΟΣ 79ον, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996, σελ. 418-419]

ΑΘΗΝΑ 1996

ΠΡΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ "ΑΘΑΝΑΣΙΑ";

του Βασιλείου Φανάρα

Με άφορμή τό άρθρο του Michael Lemonick στό έγκυρο περιοδικό "Time" τής 10ης Ιουνίου 1996 αναφέρεται σύντομα ή νέα δυνατότητα τής γενετικής έπιστήμης.

Στό άρθρο σημειώνεται ότι ομάδα του Πανεπιστημίου τής Πενσυλβάνια καί του ιατρικού κέντρου του Πανεπιστημίου του Τέξας κατάφεραν νά καταψύξουν τά σπερματογόνα κύτταρα όρχεων, δηλαδή τά κύτταρα πού παράγουν τό άνδρικό σπέρμα. Έπειτα τά ξεπαγώνουν καί τά έπαναφέρουν κανονικά στή φυσιολογική τους κατάσταση. Τά νέα άπεψυγμένα σπερματογόνα κύτταρα μπορούν νά ξαναπαράγουν άλλα, τά όποια ξανά μπορούν νά καταψυχθούν. Ός αποτέλεσμα αύτής τής διαδικασίας παρατηρείται ή δυνατότητα άναπαραγωγής ενός άνδρα βιολογικά άθάνατου.

Τά πρώτα πειράματα έγιναν σέ ποντικούς μέ απόλυτη έπιτυχία. Οι έπιστήμονες σημειώνουν ότι είναι πιό "χρήσιμο" νά καταψύχουν τά σπερματογόνα κύτταρα, παρά τό ίδιο τό σπέρμα, μία ήδη ύπάρχουσα καί κοινή πρακτική. Τό κατεψυγμένο σπέρμα διαρκεί άρκετό χρονικό διάστημα, όμως ένα "έργοστάσιο" σπέρματος, θεωρητικά διαρκεί αιώνια!!

Αυτό πού κάνει τή διαφορά στή χρήση τών κατεψυγμένων σπερματογόνων κυττάρων σέ σχέση μέ τό κατεψυγμένο σπέρμα, λέει ο Άρτ. Κάπλαν, διευθυντής του Κέντρου Βιοηθικής του Πανεπιστημίου τής Πενσυλβάνια είναι δυνατότητα δημιουργίας άπεριορίστου αριθμού ύλικου καί έτσι άνοίγεται ο δρόμος γιά μαζική χρήση.

Βέβαια, ή μέθοδος αύτή εφαρμόζεται σέ άνδρες, πού ή άκτινοβολία ή χημειοθεραπεία θά μπορούσε νά καταστρέψει τή γονιμότητά τους άνεπανόρθωτα. Συνεπώς μεταφέρονται τά κύτταρα αύτά, καταψύχονται καί μετά τό τέλος τής θεραπείας ξαναεμφυτεύονται στόν άνδρα.

Πρόβλημα ώστόσο άποτελεϊ ή ιδέα ότι άνθρωποι μπορούν νά παράγουν προσχεδιασμένα παιδιά, χρησιμοποιώντας κατεψυγμένα κύτταρα από διάσημους άνδρες. Τί θά πλήρωναν άραγε οι γυναίκες γιά νά καταστούν έγκυες άκόμη καί από νεκρό δότη, περασμένου αιώνα από δείγμα από τούς καλύτερους καλλιτέχνες, πολιτικούς ή έπιστήμονες;

Επιπλέον ένα έμπορικά πετυχημένο ζώο, για παράδειγμα μοσχάρι ή χοίτρος, θά μπορούσε να διατηρηθί τά κύτταρα αυτά ακόμη καί μετά τή σφαγή του, χρησιμοποιώντας έτσι λιγότερο δείγμα ως υποκατάστατο παράγωγο σπέρματος.

Μερικά από τά προβλήματα πού ακολουθοῦν τή νέα μέθοδο καί δυνατότητα εἶναι προφανή:

α) Θά μπορούσε να διατηρηθεῖ βιολογικά ένας Χίτλερ ἢ ὁποιοσδήποτε ἄλλος διάσημος ἐπικίνδυνος μέ ἀπρόβλεπτες διαστάσεις στή διατήρηση τῶν ἰδεῶν καί ἀρχῶν τοῦ προγόνου γιά ἀρκετούς αἰῶνες!¹

β) Ἡ μόνιμη μετάδοση τῶν κληρονομούμενων γονιδίων² διαταράσσει τήν ποικιλομορφία τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους καί τήν ὁμαλή πορεία ἀναπαραγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκόμη θά εἶναι πιθανό νά υπάρξει γονέας τοῦ 20ου αἰῶνα μέ παιδιά τοῦ 22ου αἰῶνα μέσω δικῶν του κυττάρων, πού νά παράγουν μάλιστα νωπό σπέρμα, ἀλλά ξανά νέα σπερματογόνα κύτταρα !!

γ) Ἡ προσπάθεια γιά τή νίκη κατά τοῦ βιολογικοῦ θανάτου ἀποτελεῖ μία νέα ὕβριν πρὸς τό Δημιουργό Θεό, ὁ ὁποῖος πάνσοφα διατηρεῖ τήν ἀνταλλαγή τῶν γενεῶν, αἰῶνες τώρα.

δ) Ἀκόμη καί ἡ προαναφερόμενη "προσφορά" γιά ἀσθενεῖς μέ ἀπειλούμενη τή γονιμότητά τους ἀπό ἄλλες θεραπεῖες δέν θά πρέπει νά ἀμνηστεύει τή χρήση τῆς νέας μεθόδου, διότι ἡ πρακτική τοῦ κατεψυγμένου σπέρματός τους καί ἡ μεταγενέστερή του χρήση συνεπάγεται λιγότερα ἢθικά προβλήματα. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ νέα αὐτή δυνατότητα βασίζεται στήν ἐξωσωματική γονιμοποίηση, δηλαδή στήν ἐργαστηριακή ἀναπαραγωγή καί ἐπιπρόσθετα ὑπαινίσσεται τήν πρακτική τῶν "δανεικῶν" μητέρων³, δίχως νά ἀποκλείεται ἡ χρήση τῆς σέ στεῖρα ζευγάρια ἢ μοναχικές γυναῖκες.

Στόν τίτλο ἄρα τοῦ πρωτότυπου ἄρθρου "τό σπέρμα πού δέν πεθαίνει ποτέ" μέ τή βιολογική ἀθανασία πού συνεπάγεται, ὑπογραμμίζουμε ὅτι ἡ ἐπιστημονική ἐρευνα στό σημεῖο αὐτό δημιουργεῖ περισσότερα προβλήματα ἀπό ὅσα ὑπόσχεται ὅτι λύνει. Θίγεται ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί ἡ φυσική τάξη τῆς ἀναπαραγωγῆς προσβάλλεται ἀνεπανόρθωτα.⁴

¹ Ἡ θεωρητική πραγματοποίησή της βασίζεται στήν κλωνοποίηση μέ ἀπογόνους ταυτοσημεῖους μέ τοὺς γεννήτορες.

² Ὁ Leon Kass βιολόγος - βιοηθικολόγος ὑποστηρίζει γιά τήν κλωνοποίηση πολύ νωρίς το ἠθικό πρόβλημα τῆς σχεδιαζόμενης διαίωνισης σέ μίαν ἄλλη γενιά ἑνός ἤδη ὑπάρχοντος γονότυπου. Κατὰ ἀνάλογο ὑπαινίσσεται ἡ ἐξεταζόμενη μέθοδος.

³ Βασ. Θανάρα, Το πρόβλημα τῶν "δανεικῶν" μητέρων, Κοινωνικες Τομες, τ.74, Ἀπρίλιος 1996, σελ. 182-183.

⁴ Βλ. π. Χριστοδοῦλου Γ. Κωνσταντινοπούλου, Κλωνάνθρωποι: Ὑποβιβασμός τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, Κοινωνικες Τομες, τεῦχος 50, Δεκέμβριος 1993, σελ. 437 - 441.